

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 33

Ljubljana,
18 augusta
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Prvi tečaj Prosvetne škole Saveza SKJ

od 7-15 augusta 1932

Odmah po oslobođenju održan je prvi sokolski sabor u Novom Sadu, na kome je proglašeno i statuisano Jugoslovensko Sokolstvo kao jedinstvena celina.

Sučaj je valjda hteo da se opet u Novom Sadu podigne prva katedra sokolske prosvetne škole.

Odavna se osećala potreba da se pristupi sistematskom sokolskom prosvetnom radu. Ovo i toliko pre, što je Sokolstvo u današnjim prilikama primilo u svoje redove veliku masu našeg naroda, koju treba vezati za sokolsku misao. Bez sistema, bez određenog plana, bez podjednako oduševljenja ne bi se mogao postići uspeh. Moralo se pristupiti stvaranju škole, koja bi svake godine spremala ljude za sve naše krajeve, za sve župe, da u njima podjednako rade, jer jedino tako se misao narodnog jedinstva može ucepiti u duše svih Jugoslovena. Oni koji ovu školu svrše, preneću u svoja mesta metod i pravac jedinstvenog sokolskog rada. Oni će uz pomoć župskih sokolskih radnika također održati župske prosvetne škole, i time ćemo za celu kraljevinu dobiti jednak tip sokolskih škola.

Osim toga, bilo je krajnje vreme, da se u našem Sokolstvu tehnički rad istinski dopuni prosvetnim radom, i obrnuto. Naši prosvetari su u ovoj školi sada učili, a u budućim će tako isto učiti, kako oni treba da osvoje vežbaonicu i kako tehničari treba da pristupe i prosvetnom delanju — to jest, kako će i jedni i drugi osetiti da u odvojenom delanju nema rezultata.

Iz želje da se sve to postigne, sve su župe poslale svoje predstavnike na tečaj. Bilo je 58 učesnika, i to 28 učitelja, 18 profesora, 2 advokata, 2 župska prednjaka, 2 studenta, 1 apotekar, 5 činovnika. Vojvodina ih je primila svojim tradicionalnim gostoljubljem. — Slušaoći su pak nakupili toliko oduševljenja u uputstva za budući rad, da će od sada sve prepreke biti savladane.

Po samoj svojoj organizaciji, tečaj već predstavlja jedan naš krupan sokolski uspeh. Blagodareći upravi Učiteljskog konvikta u Novom Sadu — ustupljena je za školu cela zgrada. — Slušaoći su tu internatski smešteni. Sve udobnosti im stoje na raspoloženju: velike sobe, ugodne postelje, trpezarije, kupatilo i paviljon za držanje časova na svežem vazduhu. Celo dnevni život teče po tačno propisanom rasporedu: u 5½ časova zvono objavljuje ustajanje, posle čega nastaje umivanje i odmah spremanje za čas vežbe, koja počinje u 6¼ časova pod vodstvom brata Milana Todorovića. Između vežbe i doručka nastaje kratak odmor. — Već u 7¼ počinje prvi čas, za kojim dolaze drugi, sve do podne. Pre ručka učesnici imaju mogućnosti da se oku-

paju i internatskom kupalištu, a posle ručka dozvoljen je izlaz za kupanje na Dunavu. U 4 časa popodne pružuje se nastava, da bi se u večere pak, i kad nastane odmor, vodstvo škole se postaralo da se i to vreme iskoristi. Brat dr. Zarko Kapamadžija, oduševljen sokolski amater za radio, za film i za projekcije, donosi razne aparate, pomoću kojih se lako primaju predavanja o trezvenosti, sokolskim letovanjima i drugim korisnim temama. Projekcije pak bacaju na platno sve lepote predela iz cele naše domovine. Razume se, da u tome večernjem odmoru odjedne i lepa naša pesma iz svih naših pokrajina. Tako slušaocima i ne dode želja da izlaze iz internata. Tu oni imaju sve, tu se osećaju potpuno kao u svome domu.

Školu je posetio od strane Saveza brat Đura Paunković, drugi zamenik starčine, te je slušaoca pozdravio vrlo lepim govorom.

Organizacija tečaja je do detalja tačno sprovedena, blagodareći braći iz N. Sada. Naš savezni predstnik P. O. brat dr. Vlada Belajčić još u napred je izradio jedan bogat nastavni plan, u kome nijedan predmet nije izostao i ni jedan nije bio suvišan. Koliko je materijal bio opširan, vidi se iz sledećeg niza predavanja i predavača: Sokolska administracija: dr. Belajčić. Osnovi Sokolstva dr. Mrvoš. Jugoslovenska misao kroz istoriju: Franjo Malin. Nacionalizam i Sokolstvo: dr. Pavlović. Sokolska štampa: Slavko Roguljić. Sokolane i vežbališta: ing. Cvejić. Važniji sistemi i metode telesnog vaspitanja: Bogdan V. Spornjak. Istorija Sokolstva: dr. Pavlović. Sokol. prosv. statistika: ing. Cvejić. Vaspitanje nastajanja: dr. Kovačić. Disciplinacija: dr. Pavlović. Novinarstvo: dr. Belajčić. Sokolstvo i selo: St. Zakula. Radio-film-dioptiviti: dr. Kapamadžija. Sokolstvo i nar. oslobođenje: dr. Mrvoš. Govorništvo: prof. Stanojević. Soko-dom-škola: prof. Sv. Marić. Sokolstvo i muzika: Sv. Pašćan. Sokolstvo i druge organizacije: prof. Sv. Marić. Sokolsko vaspitanje dece: I. Lavrenčić. Eugenika dr. Aleksić. Sokolska pozorišta: prof. Sakulac. Pozorište lutaka: I. Lavrenčić. Trezvenjaštvo i sednja: Velja Popović. Sokolstvo i socijalno staranje: dr. Krstić. Sokolske knjižnice: prof. Sv. Marić. Taborovanje i izleti: Velja Popović. Sokolska književnost: Franjo Malin. Gimnastički sistemi: B. Spornjak.

Osim ovih predmeta i časova, bilo je i drugih predavanja u vezi sa ovim planom.

Poduzimani su i izleti po okolini N. Sada, pa se išlo čak i do Fruške gore. Svaki sat slobodnog vremena upotrebljen je na posete i razgledanje znatnih institucija u ovom mestu.

Ovakav početak naše sokolske prosvetne škole biće svakako čvrst temelj, na kome će ona izgrađivati sve šire obime iz godine u godinu. Zato sa puno uverenja očekujemo nove uspehe u našem Sokolstvu. Prosvetari, koji će izći iz ove škole, i svi oni koji će za njima iz idućih škola izlaziti, u zajednici sa tehničarima, izvršiće preporod u dušama celog našeg naroda, kao što će morati da izvrše i sanaciju našeg moralnog i ekonomskog života.

Prof. M. Stanojević.

Zahvala Čekoslovačke obce sokolske Savezu SKJ

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije primio je ovih dana od Čekoslovačke obce sokolske zahvalno pismo sledećeg zadržaja:

Draga braćo i sestre!

Predsedništvo Čekoslovačke obce sokolske s dubokim ganućem primilo je Vaš list, naslovljen zlatnom Pragu i čekoslovačkom narodu.

Uverili smo se tom zgodom o Vašoj ne samo nepokolebljivosti, nego čak i stalno većoj vernosti i ljubavi prema našem narodu i prema Tirševom delu. Uverili smo se tom zgodom o velikim žrtvama, koje ste za tu svoju ljubav doprineli u prošlosti i opet sada s velikim učešćem na IX svesokolskom sletu u Pragu.

Vi ste se u svom pismu zahvalili nama, ali mišljenja smo, da mi treba da se zahvalimo Vama za Vašu veliku ljubav, za Vaše učešće na našem sletu i za Vaše veliko bratstvo.

Draga braćo i sestre! Budite uvereni, da je IX svesokolski slet još više pojačao naše iskreno pobratimstvo i da stalno sve jače čutimo ubeđenje, da smo mi i Vi jedno telo, jedna duša i jedna krv!

Nazdar!

Dr. Bukovski, starosta.

Ispiti za suce u odbojci

Sva ona braća, koja su se prijavila da će polagati ispite za suce u odbojci, neka se jave dne 28. o. m. u 8 časova ujutro na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Maribor - matica, Samostanska ulica.

Načelnstvo Saveza SKJ.

PROF. DR. KAREL VAJGNER, dekan medicinskog fakulteta Karlovog sveučilišta u Pragu:

Tirš i problem zdravlja malog naroda

(Nastavak.)

U uvodu svoga spisa za rehabilitaciju kaže Purkinje: »Kada razmišljam o zadacima praktičnog lečnika, držim da nije najvažnija ona, pokušati pod svaku cenu da se obnovi već porušeni život ili da ga se uzdrži još za koje kratko doba, nego je puno važnije da se podupre iz većito žive prirode novi život koji se rađa, da ga se očuva od propasti i konačno vaspita na onaj stepen potpunosti, savršenosti i lepote, kojom se prikazuje njegov najčišći ideal kao neka nebeska pojava. Postoji sigurno neki određeni način dejstovanja lekara, kojim on posmatrajući razvijen život, negujući ga po zakonima prirode te vodeći već razvijeni organizam naročitim načinom u svim njegovim razdobljima, vodi pojedinca k onom telesnom i duševnom stanju, u kojemu bi u cilju bližnje društvene veze morala sama po sebi da nastane ona harmonija, koju bi teško mogao da pretstavi duh filozofa, koji su osnivali platonske zasade.

Lekarstvo će stopro tada biti savršeno u svim svojim sastavnim delovima, u koliko ono to uopće uzmogne da bude pri ovako velikom menjanju i uplivu tuđih neprijateljskih sila, kada bude moglo da uči, kako da se učvršćuje krhki ljudski organizam, izbegavaju zaraze i kako da se taj organizam čuva pred bolestima, te kada ono bude u stanju da izvršava tu svoju zadaću onako, da svaki ljudski život, od svog početka pa preko sviju faza, kod svakog pojedinca u granicama njegovim i društva, bude uspešno i blagoslovljeno produžen do samog svog prirodnog kraja. Ove stvari svakako ne smeju da budu prepuštene slučaju, ni da se zanemare kao nešto što nije toliko vredno, a niti se smeju da zapostave pred onim zadacima, kojima se često puta kasnije sprema lečenje.

Na taj način, na osnovu iskustva iz dana u dan, već su i upravnički država došli do spoznanja, da u cilju štednje i potpomaganja fizičkog i duševnog blagostanja naroda, lekarstvo mora da bude ustrojeno interesovanjem javnosti onako, da ono, u cilju zdravlja i fizičke savršenosti celoga naroda prisvajajući sebi autoritet i izvršnu javnu moć, dokaže to, što nikako ne mogu sprovesti pojedinci.

Ova zadaća lekarstva — nazivljem ga njegovom fiziološkom praksom — mora da bude neosporno postavljena kao osovina, oko koje ima da se kreću glavni naponi ovog umeća. Ako je dakle fiziologija čoveka nauka o idealu ljudskog života, o njegovom normalnom pojavljivanju putem pojedinaca u raznim dobama starosti i konačno o njegovim prirodnim i smišljeno određenim vezama sa spoljašnjim svetom, onda nema sumnje, da se može nazivati pojmom praktične fiziologije punim pravom onaj napor ili praktično dejstovanje, koje traži, da bi spomenuti ideal ljudskog života bio neporušeno pojačan pojedincima i u pojedinim životnim dobama te da bi našao primernu vezu sa spoljašnjim svetom. To je zapravo prava nauka o zdravlju, koja u sebi obuhvata lekarske propise, nauke o fizičkom vaspitanju, dijetetiku i gimnastiku.

Iako rad Purkinja u tom pravcu nije bio inicijativan, ipak ga možemo smelo i s punim pravom proglasiti prethodnikom Tirša.

Sokolska organizacija, osnovana po Tiršu i po njemu uvedena u život, imala je da se sustavno stara o zdravlju pojedinaca, da ostvari unutrašnje životne uvete i time da uzbudi i pripravi telesne i duševne snage i sposobnosti naroda za život te da ih razmnoži. Ali sokolska misao — organizacija međutim imala je da vodi i skrb i rad osim za sadašnjost i za budućnost — imala je da daje narodu jednu novu generaciju, bolju i potpuniju fizički, moralno i duševno, jedno novo pokolenje: disciplinirano, zdravo, teletom, napredno duhom, koje moralno visoko stoji, koje se oslanja i pouzda samo u sebe, veruje samo i samo sebi, koje će biti junačko, odvažno i istrajno te sposobno da učini svoj mali narod velikim, jakim i otpornim, sposobnim za borbu za svoj opstanak,

za svoju slobodu te spremnim žrtvovati sve za svoju slobodu i samostalnost.

»Na bojištu se ne odlučuje sudbina naroda; ona je već odlučena pre samog boja. Ni jedan narod, koji je bilo kada živio, nije izginuo i prestao da živi dok je bio jak i vredan; svaki je pak propao tada, kad je već bio upropašten po svojoj unutrašnjosti... Nijedna spoljašnja moć, nijedna surova i stvarna sila sama po sebi ne uništava narode.« Tirševo je Sokolstvo bratska organizacija nacionalnog uverenja i savesti, nacionalne energije i snage koja zagrejava. Ono je izraz napore da se postigne najveća telesna i duševna usavršenost celog naroda; »ali stvar sokolska, jer se obraća svim mladima i starijima — znači najmanje toliko kao telesno i delimično moralno vaspitanje i oplemenjivanje celokupnog čekoslovačkog naroda, njegovo uzgajanje do snage, neustrašivosti, viteštva, plemenitosti i odlučnije odbrane, dakle da teži za time, da najposle sav narod bude u njenom krugu. Ovde ne može da ostane ogroman deo naroda samo kao posmatrač, jer mi nismo samo za to, da bi nas drugi gledali i odobrivali naše težnje, već tu moraju svi naizmenice da stupe na poprište i da se jačaju izvestan broj godina. Držimo, da snaga i vežba drugih nikomu ne pomažu, i izdašniji trud neznatnoga dela ne može zameniti uspeh opšteg nastojanja i borbe, i deo naroda ostao bi uvek samo deo, pa stoga ne bi nikada bio od odlučujuće vrednosti po narodni život. I baš ovde, više nego ma na kom drugom mestu, vredi ona duboka i uzvišena izreka:

Što sav narod ne zna, niko ne zna!

Što narod još nije saznao, niko nije saznao!

Što od naroda nije, uopšte nije nastalo!

Tirš je osnovao Sokolstvo iz razloga, da bi ono svom energetičkom sposobnošću i zdravljem »uzdržavalo narod pri svestranjoj čistoti, koja naroda preči da izumru.« Iz punog razvoja ove zdrave energije imalo je da nastupi ne samo kvantitativno nego i u prvom redu kvalitativno podržavanje naroda; u moćnom, zdravom i savršenom pojedincu ima da bude temelj i jamstvo zdravog razvika celine u sadašnjosti i budućnosti — jamstvo zdrave produkcije kulturnih ljudi i kulturnih dobara.

Sokolstvom je Tirš izvršio divan i sretan pokus kolektivnog vaspitanja celog naroda u telesnom i moralnom zdravlju, njegovom usavršavanju, dobrom i lepom, da ostvari novog čekskog čoveka u duhu filozofskih, estetskih, političkih i nacionalnih načela, koje je formulisao iz antike. Tirš priznaje: »... da je putem studija antičkog života postao i prijatelj telesnih vežbi te propagator svestranog, harmoničnog razvika tela i duše u nacionalnom životu.« U svojoj knjizi »God olimpijski« kaže o Grecima: »Svakako je bila misao starih Greima sasvim tuda, da bi čovek bio sastavljen iz dvaju međusobno nejednakopravnih delova. — Oni su videli u ustroju tela također i njegove potrebe i sposobnost za njegov razvika; zato se nisu zadovoljavali time, kako je priroda to telo stvorila, nego su baš na osnovu njegove sposobnosti da se može i dalje da razvija smatrali najvažnijim i celishodnim da se staraju za njegov uzgoj, usavršavanje i oplemenjivanje. Kod starih Grka imala je dakle telovežba i državno značenje. Polazeći s toga stanovništva, smatrali su, da je država sama tada silna i obezbeđena, kada su silni i junački njeni članovi; i taj nazor prevladivao je u celom narodu kao jedna neosporna istina.«

Na osnovu ovog naziranja, svi mudraci i zakonodavci stare Grčke već su uvažavali sve momente, koji su se ticali telovežbe. Solon u Ateni i već pre njega Likurg u Sparti putem zakona odredili su i ograničili vežbanje omladine, dopuštajući samo one vežbe, kojima se je omladina mogla da uzgaja u junačke i okretne borce, a odbacujući sve vežbe, kojima je bila svrha samo izveštavanje. I baš s toga Grci su na svojim vežbalištima zaveli

Nastavnici i polaznici prvog tečaja Prosvetne škole Saveza SKJ u Novom Sadu

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Još jedan sokolski jubilej

Ovih dana navršio je svoju 60-godišnjicu brat Ludvig Očenašek u Pragu, poznati češkoslovački konstruktor i pronalazač različitih mašina, čime je postao poznat i van granica uže otadžbine. Naročito je poznat u tehničkom svetu zbog benzinovih motora u obliku zvezde, koji se upotrebljavaju na avionima. Ali ne samo, da je brat Očenašek radio ceo svoj život kao tehničar, već je bio uvek i dobar Sokol. Kao rođeni brat poznatog sokolskog stručnjaka Augusta Očenašeka i on je uvek vernio radio u svom sokolskom društvu, a naročito je stekao zahvalnost celoga naroda, kada je u blizini Praga sagradio jednu tajnu telefonsku celiju, kojom je u doba rata za češkoslovačku Matiju hvatao sve telefonske razgovore između Berlina i Beča u pogledu italijanskog fronta.

Slet češkoslovačkog Sokolstva u Americi

Česi i Slovaci imaju u Severnoj Americi dve sokolske organizacije: Češku savez sokolskih društava. Prošle pak godine oba su se ova saveza ujedinila u Savez češkoslovačkog Sokolstva u Americi, koji će prirediti naredne godine prilikom svetske izložbe u Čikagu svoj prvi svesokolski slet u poznatom velikom Grantovom parku, gde je naročito podignut stadion za ove svrhe. Slet održaće se 25. juna, te su već učinjene mnoge razne tehničke pripreme od strane načelnništva, da bi slet što bolje uspeo i u tehničkom pogledu. Tako je načelnništvo Saveza već raspisalo konkurs za izradu članskih, naraštajskih i dečjih prostih vežbi, izradilo je i razne propise za takmičenja prilikom sleta. Na slet biće pozvane i sve ostale sokolske organizacije u Americi, dakle Jugosloveni, Poljaci, Rusi i Ukrajinci, a osigurano je već, da će na sletu, i to drugog sletskog dana, vežbati i američka vojska. Utakmice obuhvataće za članove peterboj, za članice četverboj, dalje takmičenje najboljih vežbača i vežbačica za prvenstvo Saveza. Naraštaj dakako imaće i svoje redovite utakmice, a po prvi put u okviru sleta prirediće načelnništvo i natecanja u smučanju.

70 godišnjica Sokola u Jaromeru

Kad je Tirš sa Fignerom u februaru 1862 godine osnovao u Pragu prvo sokolsko društvo — »Praški Sokol« — prvi, koji su sledili njegov lepi nauk bila su braća iz Jaromera, malog mesta u češkoj provinciji. Može se dakle kazati, da je jaromersko sokolsko društvo posle praške matice najstarije sokolsko društvo uopće. Osnovano 2. jula 1862 godine, ovo je društvo već za godinu dana imalo toliko unutrašnje snage, da je priredilo naredne godine svoju prvu javnu vežbu, kojoj je prisustvovao i Praški Sokol s načelnikom Miroslavom Tiršem na čelu. Još nešto može da se kaže o jaromerskom Sokolu. Tamo su bili osnovani i prvi odredi muškog naraštaja već 1884 godine, a u sledećoj, 1885 godini naraštaji su već javno vežbali na javnom društvenom času. Svoj jubilej Sokol u Jaromeru proslavio je 14. jula o. g. prilikom župskog sleta Podkrkonoške župe u tom mestu. Proslavi je prisustvovao i starešina ČOS br. dr. Stanislav Bukovskij. Društvo imade danas veoma dobro uređeno letnje vežbalište i dve sokolane; prva, nazvana Fignerovim imenom, sagrađena je već 1903 godine, te služi danas samo prosvetnim svrhama, dok je Tirševa sokolana, podignuta 1926 godine, udešena jedino za telesno vaspitanje članstva, kojeg društvo sada ima oko 650, a s omladinskim redovima nalazi se u Sokolstvu više od desetine celokupnog stanovništva Jaromera.

Zahvalnost ruskih Sokola ČOS

Savez ruskih sokolskih društava za granicom uputio je u ime sviju Rusoka Češkoslovačkoj obci sokolskoj u Pragu zahvalno pismo za svu pozornost koja im je ukazana za vreme sleta u Pragu. U pismu je pored zahvalnosti češkoslovačkom Sokolstvu, Pragu i svim Pražanima, izražena i nada, da će baš prošli slet postati neka osnova za daljni uzajamni sokolski rad sviju Slovena a naročito Rusa, koji prognani iz otadžbine, ne mogu danas da onako posluže sokolskoj misli među svojim narodom, kako bi to bilo potrebno. Pismo su potpisali starešina br. Viničuk, načelnik Manohin i tajnik Salkov.

Nova Sokolana Čehoslovačka u Beču

Sokolsko društvo u bečkom X kotaru kupilo je već pre nekoliko godina jedan kompleks zemljišta od 3000 kvadratnih metara, gde namjerava ove

godine da sagradi svoju novu sokolanu. Nacrti su već izrađeni po češkom arhitekti br. Vitisku, isto iz Beča. Sada se na tom zemljištu nalazi jedna tvornička zgrada, koju će društvo preurediti u lepu sokolanu s vežbaonicom od nekih 27 metara dužine i 11 metara širine. Vežbaonica će imati i pozornicu 10 m duboku te 8 m široku, tako da će dvorana s pozornicom veoma lepo služiti i sokolskim svrhama te prosvetnim i nacionalnim bečkih Čehoslovaka uopće. Sokolana će nadalje imati još i velik klubski lokal i dve manje prostorije za sednice, zatim svlačionice s kupatilom i svim ostalim potrebnim uređajima. Odmah do sokolane sav ostali kompleks društvo će urediti za letnje vežbalište, koje je već požrtvovnošću članstva delimično planirano i udešeno. Pošto sada Sokol X u Beču vežba u neugodnim podrumskim prostorijama to će svakako za razvitak društva u budućnosti nova sokolana biti od velikog značaja.

Austrijska sokolska župa u Beču

Udruženje sviju bečkih i okolnih sokolskih društava u Austriji predstavljajući najaktivnije udruženje zagraničnih Čehoslovaka u Austriji, gde živi u samom Beču oko četvrt milijuna Čehoslovaka. Župa je korporativno sudelovala na svesokolskom sletu u Pragu kao sastavni deo ČOS te je postigla dosta lepe uspehe u raznim utakmicama. U jeseni u samom Beču prirediće župsko načelnništvo utakmice u lakoj atletici i igrama te posle toga i međuzupske utakmice sa brniskim župama. Na Dunavu ima župa veoma lepo vlastito kupalište.

0 Tirševim igrama u Pragu

Kako smo već izvestili, Češkoslovačka obec sokolska i Češkoslovačka amaterska unija prirediće 17 i 18 septembra o. g. u Pragu u proslavu 100-godišnjice Tirševog rođenja »Tirševe igre«. Kako javljaju listovi, na ovim igrama sudelovaće i češkoslovačka vojska, nadalje još neki drugi sportski savezi, kao hazenački, atletički, velodromski, i t. d. Za celu priredbu stvoren je iz različitih saveza izvršni odbor za priredbu, koji u redovitim sednicama utvrđuje program svečanosti. Program sam podeljen je na dva dana te obuhvata utakmice u lakoj atletici, hazeni, odbojki, košivki, dalje hokej žena, vučenje užeta, velodromske utakmice, štafete u hodanju, boksanje, mačevanje, hrvanje, vežbanje vojske, nastup najboljih vežbača na spravama i t. d. U samoj lakoj atletici biće apsolviran celokupni olimpijski program za muške i ženske, t. j. trčanje na 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 m i 10 km, štafete 4 × 100 m, 4 × 400 m, trčanje preko prepreka u daljinu te trčanje preko prepreka na 110 m i 400 m, bacanje kugle, diskosa, koplja i ključa, skokove u daljinu, visinu i visinu sa motkom, troskok i t. d. Natecaće se zajedno najbolji sportiste i sokolski boreci iz cele ČOS. Od takmičara biće pripušteni igrama samo oni, koji su na ovogodišnjim sportskim utakmicama, odnosno na svesokolskom sletu postigli naročiti propisani broj bodova. Celokupna priredba održaće se na sportskom stadionu na Letni, na bivšem sokolskom vežbalištu predratnih sokolskih sletova, te će biti omogućeno, da joj prisustvuje što veći broj javnosti. Posle ugovora, koji je sklopio Sokolstvo nedavno s nekim sportskim savezima, Tirševe igre možemo smatrati kao spoljašnji izraz pokreta, da se postepeno ujedini sav češkoslovački telesnouzgojni rad u jedan veliki forum, koji bi bio kadar da u 1944 godini, kako se već govori, zaista omogući održavanje XIII Olimpijade zajedno sa XI svesokolskim sletom u Pragu.

Šajnerova ulica u Rihnovu

Gradsko veće u malom mestu Rihnovu zaključilo je, da se jedna od novijih ulica u mestu nazove imenom blagopočivšeg starešine ČOS brata dr. Josipa Šajnera. Jednu drugu ulicu nazvali su Fignerovom, dok je u mestu već duže vremena jedna najlepša ulica prozvana Tirševim imenom.

Nova knjiga o lužičko-srpskom Sokolstvu

Poznati sokolski radnik i veliki prijatelj lužičkih Srba br. Vladimir Zmekal izdao je svoju drugu knjigu o sokolskom radu među Lužičkim Srbima. U njoj ukratko je iznešen ceo historijat rada od osnivanja prvog društva u Budišinu pa sve do danas. Uvereni smo, da će naše čitaoce sigurno interesovati razvrtak lužičko-srpskog Sokola, pa zato donosimo nekoliko podataka iz knjige br. Zmekala. — Posle VII svesokolskog sleta u Pragu

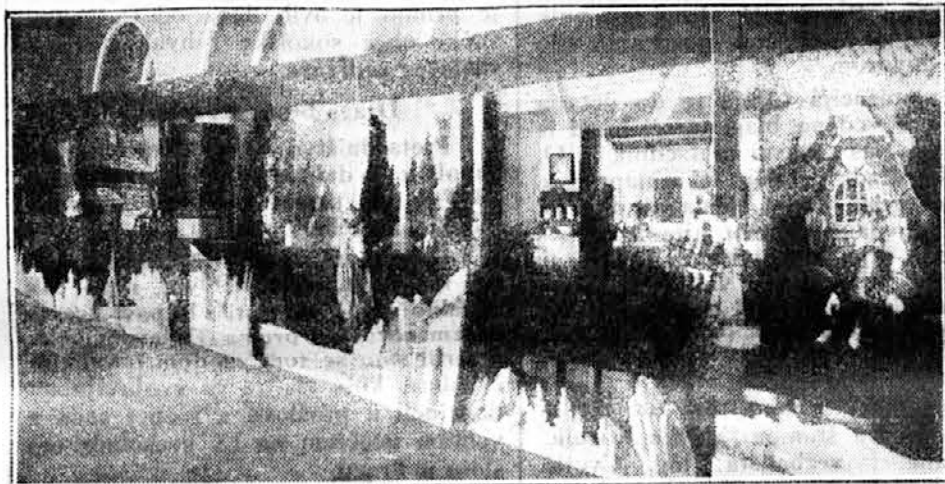
1920 godine, kome je učestvovala i mala skupina Lužičkih Srba, osnovan je Sokol u Budišinu. Posle tog za nemačke prilike, u kojima Lužičani žive, veoma odvažnog čina, po svim većim naseljima Lužice utemeljili su rodoljubi oko 20 društava, koja su se u 1922 godini udružila u Lužičko-srpski sokolski savez sa sedištem u Budišinu. Župe su nastale tek posle osam godina, kada je na saveznoj skpštini 1930 godine odlučeno, da se dodele sve katoličke jedinice župi Čičinskoj, a sva ostala društva župi Lubin, dok se prema potrebi ne osnuje još i treća župa. Zanimljivo je, da je odnos između nemačkih Turnera i lužičkih Sokola dosta ugodan te da se pojedine jedinice uzajamno pozivlju na javne vežbe. Konačno u spomenutoj knjizi br. Zmekala nalazi se i statistički pregled celokupnog Saveza.

(Nastavak sa 1. str.)

među svojom omladinom i utakmice u pravom viteškom duhu, na kojima se je takmičenje održavalo samo za čast pobeđe, bez ikakve druge nagrade. — Slavljenjem pobeđenika po celoj domovini, iskazivali su najveću cenu i vrednost pobeđe kao i zahvalnost naroda.

Luftkarska izložba Češkoslov. obce i ljubljanskog Sokola u Ljubljani

Kako smo već u prošlom broju našega lista izvestili, održavao se je u Ljubljani u danima od 24 do 31. jula t. g. Prvi savezni luftkarski tečaj za sve pripadnike našeg Sokolstva. Tom prilikom otvorena je i luftkarska izložba Češkoslovenske obce i ljubljanskog Sokola u Ljubljani (dne 28. jula), da bi se sokolski pobornici ove neme i poslušne umetnosti s njome što bolje i svestranije upoznali. Svi su tečaj-

Pogled na deo luftkarske izložbe u Narodnom domu u Ljubljani

nici dne 28. jula posetili ovu izložbu, koja je na sve prisutne ostavila najlepší utisak. Sabrane je pozdravio vođa luftkarskog oteška ljubljanskog Sokola br. L. Kovač. Brat Václav Skružni, slikar Narodnog gledališta u Ljubljani, predavao je o problemima ove priproste i obiljubljene, a za kulturu i uzgoj dece upravo važne umetnosti. U dve sobe bio je izložen bogati i vrlo zanimivi materijal iz garderobe luftkarske pozornice, koju drže ova dva društva u Narodnom domu: scenerije raznih igara, lutke, pokućstvo i t. d.

obuzelo je toliko tečajnike da su dnevno dolazili da ogledavaju razne predmete. Tu su im davane upute za pravilno rukovanje lutkama, o električnom osvetljenju, recitaciji, literaturi i t. d. Kakvim su veseljem i zanimanjem pregledavali tečajnici ovu izložbu najbolje se vidi iz izjava, koje su napisali u knjizi uspomena ove pozornice. Točnije i opširnije vesti o ovoj izložbi, kao i o samom luftkarskom tečaju, donće Sokolska prosveta u svojoj stalnoj rubrici.

Telesno vežbanje i srce*

Normalno razvijeno srce pri svakom povećanom radu tela povećava i svoj rad. Tako na primer ako srce za vreme telesnog mirovanja načini 70 udara, pri kretanju tela broj udara povećava se. Prilikom trčanja ovaj broj srčanih udara može da se popne na 180 i više. Kadgod se jedva može nabrojati broj ovih udara. Pri tome srce se snažnije steže tako, da svaki srčani udar ubacuje u krvotok što veću količinu krvi.

Pri radu i telesnom vežbanju ovaj povećani rad srca može biti koristan, ali može delovati na srce i veoma nepovoljno. Naročito lako može da se pređe granica između korisnog i štetnog zbog toga, što se znači umora srca ne javljaju blagovremeno kao što je slučaj sa drugim mišićima.

Pri izvesnim telesnim pokretima i vežbanjima mogu nastupiti nesumnjive štetne posledice za srce. U ovom pogledu poznata su vežbanja i utakmice u brzini. Posle trčanja na stazi od 200 metara puls se može popeti na preko 180 udara u minuti. Kod netreniranih lica puls skoro ne može ni da se izbroji; često je nepravilan. To je već znak teškog umora. Bledilo lica u tome slučaju pokazuje također, da je srce počelo da otkazuje poslušnost. No posle kraćega mirovanja sve može da se popravi: srce je sposobno da se od-

* Prenosimo ovaj zanimljiv i poučan članak iz medicine, koji je ovih dana donela beogradska »Politika« od svog stalnog saradnika, našeg istaknutog sokolskog radnika br. dr. Mil. Dragića. — Ur.

Ovakav razvrtak telovežbe bio je usko povezan s najboljim odlikama grčkog karaktera: lepom i harmoničkim razvrtkom naroda te smislom za krasotu. Oni su bili mišljenja, da je lepo razvijeno čoveče telo najveći otsev božje krasote te su u nenatkriljivim umetničkim tvorbama sačuvali ovu lepotu i kasnijim pokolenjima. Njihovo oduševljenje i ljubav prema otadžbini omogućilo im je, da su, iako po broju maleni, mogli da odbrane svoju slobodu i evropsku naobrazbu od navale ogromne sile barbarske Azije.

Tirš, u svojoj mladosti telesno slab i nepoverljiv u samog sebe, na svom vlastitom telu prepoznao je učinak telesnih vežbi. Tome daje on jasan izraz u sledećim rečima: »... Posle nekoliko godina vežbanja počinje ličiti onim starim plećatim, stegnutim, silnim telima i mišićima bogatim junaci-ma, slivenim kao iz čelika. Da vidiš, tako izgleda muž, koji se čvrsto uzda u samog sebe, koji poznaje svoju snagu, muž, kojega se ne može da makne s mesta. Takav muž je zaštitnik i branilac slabih, takav može da čvrsto brani i svoje naziranje i uverenje.« I dalje: »Potrebna je čvrsta, nepokolebljiva volja, tačnost i moral, potrebne su čvrste ruke i silne grudi.« (Svršice se.)

Iz navedenih razloga povoljno utiču i ne zamaraju zdravo srce kretanja kao što su ekskurzije i planinski izleti. U ovu vrstu korisnih vežbanja spada i klizanje po snegu i ledu. Pri svima ovim kretanjima i vežbama radi i snaži se i srce bez naročitog zamaranja. Razume se, ako i ova kretanja suviše dugo traju može se u telu nakupiti velika količina umarajućih materija, koje imaju štetno dejstvo i na mišić srea. U tom slučaju mogu se na srcu javiti teže posledice.

Veoma pogodna kretanja za razvijanje srea čine pokreti kakvih ima u igrama svake vrste. U svima telesnim vežbama, koje imaju karakter igre, nalaze se pauze između naizmeničnog rada i odmora. Za vreme ovih pauza odmara se telo i srce, usled čega ne nastupa zamor.

Pri takmičenjima u trčanju ne postoji taj odmor i stoga se pri takvim utakmicama može javiti umor srea. Umor srea može kadgod dovesti do naglog zastoja srčanog rada. Klasičan primer pruža maratonski trkač Eukles. Došavši do svoga cilja Eukles je pao: usled umora srea je prestao da radi i maratonski trkač Eukles prestao je da živi.

Dr. M. D.

Iz telovežbačkog sveta

Vesti s Olimpijade

U ponedeljak 8. augusta bila su produžena takmičenja i nekoja završena. U skokovima s tornja (skok u dubinu) prva tri mesta osvojili su Američani, od tih Gallitzen sa 161:38 bodova, Smith sa 158:54 i Degener sa 151:82 bodova. U damskom plivanju na 100 m (prosti stil) u finalu pobedila je postigavši novi svetski rekord Američanka Helena Madison s vremenom od 1 minute i 6/8 sek. U Waterpolu utakmici između Nemačke i Brazila pobedili su Nemači sa 7:3, a u utakmici između Japana i Mađarske pobedili su Mađari sa 18:0. Utakmicu Nemačka-Brazila sudio je Mađar Kojadi, na kojeg su Braziljanci nakon proglašenja rezultata navali, što ne dokazuje baš njihovu sportsku disciplinu. U telovežbi također vodi (vrsta) Amerika sa 103 tačke pred Mađarima, koji su ipak postigli lep rezultat od 101 tačke. Od pojedinaca na prvom je mestu Mađar Pele sa 28:8 bodova, na drugom pak Švicar Mis. Da su pošli naši takmičari mogli bi i mi bar u ovoj disciplini osvojiti jedno od prvih mesta. Dalje su održana razna takmičenja u jedrenju a vodi u klasi monod-tipa Holandija sa 49 bodova, u star-klassi Amerika sa 26 bodova. U glazbenim takmičenjima nije prvo mesto priznato nijednom komponisti, dok je druga nagrada priznata za poznati svečani sokolski marš: »U novi život« češkoslovačkom komponisti br. Suku.

U utorak 9. o. m. održana su takmičenja u prsnom plivanju na 200 m za dame, pa je postigla nov svetski i olimpijski rekord, a time i prvenstvo sa vremenom od 3 minute i 6 sekunda Australka Dennis. Interesantno je i čašno za nas Jugoslovene, da je u ovoj disciplini na 6 mestu Slovenka Govednik, koja je startala za Ameriku. U plivačkoj štafeti 4 × 200 m s velikom su sigurnošću pobedili Japanci. Waterpolo utakmica između Nemačke i USA ostala je neodlučena s rezultatom 4:4. U mačevanju su definitivni rezultati sledeći: prvi je Kornada-Medić (Italija) sa 9 pobeđa i samo 2 poraza, drugi je Francuz Bušar sa 8 pobeđa i 3 poraza dok je treći opet Italijan Agostini sa 7 pobeđa i 4 poraza. Održana su nadalje predtakmičenja u veslanju. U jedrenju (finale) sa jedrenjaom od 6 m pobedio je Šveđanin Holm. Prvu nagradu za literarno delo sa sportskom sadržinom dobio je Nemač Pavle Bauer za putopisni roman »Na brežovima Kangehensong«, u kojem opisuje put na Himalaju. Druga je nagrada priznata Dancu Petersonu za priču »Argonauta«.

Sreda 10. augusta donela je senzaciju time, što su se završile japanske pobeđe u plivanju (muških). Tog dana u prostom stilu na 400 m pobedio je Američanin Crabbe u rekordnom vremenu od 4 minute i 48 sek. U mačevanju momčadi pobedila je Mađarska Meksiko sa 14:2, Holandija Dansku sa 9:5, dok je borba između Amerike i Italija svršila neodlučeno sa 8:8. Na preči u vežbama na spravama od pojedinaca prvi je Italijan Guljemeti, drugi Neri, a treći Finac Savolainen. Na krugovima (karikama) na prvom je mestu Mađar Pelle, na drugom Italijan Lertora, a na trećem Neri.

U četvrtak 11. o. m. u plivanju na 400 m (prosti stil) za dame pobedila je postavivši nov rekord s vremenom od 5 minuta 41 sek. Američanka Knight. U plivanju na 100 m (na ledima) također je pobedila Američanka Holm s vremenom od 1 minute 19/4 sek.

Održana su dalje semifinalna takmičenja u plivanju (muških) na 200 m (pršno), na 100 m (na ledima) i prosto na 1500 m. U Waterpolu pobedili su Mađari Američane sa 7:0. U hokeju i ovog puta odnela je pobeđu indijska momčad. Konačni rezultat mačevanja momčadi dao je ponovno zlatnu medalju i prvenstvo Mađarima. I u je-

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

drenju su zaključena takmičenja pa su odneli prvenstvo Holandezci sa 87 bodova. Za telovežu pokazivala je publika slab interes. Tog dana vodila je u takmičenjima vrsta Italije pred Amerikom sa 54185 bodova. U raznim konjskim utrkama vodi također Amerika pred ostalima sa 97333 bodova.

Petak 12. augusta nije doneo osobitih rezultata ni iznenađenja. Opažalo se već i opadanje interesa kod publike a i umor takmičara. Po tome se videlo, da je blizu završetak Olimpijade. U plivačkom finalu na 100 m prvo pobedio je Japanac Kiokava sa 1 minutom i 8 sekundi. U finalu plivanja na 1500 m vodi se borba između Japanaca Kimature i Makina, Francuza Tari-om i Američanina Crabbejem i Christiem. U štafetnom plivanju žena na 4 × 100 m pobedila je američka štafeta sa novim olimpijskim rekordnim vremenom od 4 minuta i 38 sekunda. U Waterpolu pobedila je Nemačka Japan sa 10:0 i time je u ovoj disciplini na drugom mestu, dok su Mađari prvi. U veslanju u četvorci s kormilarem odnela je prvenstvo Nemačka, a u skifu pobedio je Australac Pearce. U dvojici s kormilarem prva je Amerika. U jedrenju klase monotipa priznato je na protest Francuza Lebrera prvenstvo Francuskoj umesto Holandiji. U streljanju pištoljom na prvo mesto plasirao Italijan Moridi.

U subotu 13. augusta održana su poslednja takmičenja. U finalu na 200 metara (muški) pobedio je Japanac Tsuruta sa vremenom od 2 minute i 45 sek. U plivanju na 1500 m pobedio je kako se već i očekivalo jedva 14 godina stari Japanac Kitamura. U plivanju na 400 m prosti stil dama postavila je nov svetski rekord Američanka Madison sa vremenom od 5 minuta i 28,5 sek. U mačevanju pojedinaca prvi je Mađar Piller, drugi Italijan Gaudini. Neoficijelni rezultati bodova su sledeći: na prvom mestu Amerika sa kolosalnim brojem od 795 bodova, na drugom Italija sa 257,5, na trećem Francuska sa 213, Švedska sa 168 bodova na četvrtom mestu, dok je Nemačka tek na petom mestu sa 165 bodova.

U nedelju bila je Olimpijada zaključena sa velikim svečanostima.

ZAKLJUČAK OLIMPIJADE

Zaključku olimpijskih takmičenja prisustvovalo je oko 100.000 gledalaca. Tom prilikom predane su olimpijske medalje pobednicima u raznim takmičenjima, dok je muzika svirala himne onih zemalja, čijim su predstavnicima bile medalje predane. Olimpijsko svetlo, koje je za sve vreme takmičenja gorelo na jednom visokom stupu, ugašeno je, a olimpijska zastava skinuta je sa standarda i oficijelno predana predsedniku opštine Los Angelesa na čuvanje do naredne olimpijade, koja će se održati 1936 godine u Berlinu. Drži se, da je olimpijska takmičenja posetilo oko milion osoba i da prihod iznaša oko 100 miliona dinara.

Olimpijske igre u Pragu?

(»Prager Presse« od 11. augusta o. g. doneo je zanimljiv članak pod gornjim naslovom, koji zbog aktualnosti donosimo u prevodu.)

Još nisu utihnuli glasovi i izražaji divljenja nad grandioznom manifestacijom ideje telesnog uzgoja, koju je bez sumnje u svakom pogledu krasno prikazao ovogodišnji svesokolski slet u Pragu, a već se obraća pozornost evropske javnosti olimpijskim igrama, koje se održavaju ove godine u Americi, i to u Los Angelesu, na kojima sudeluju skoro svi narodi sveta.

Uspesi ovogodišnje Olimpijade jednako kao i uspesi ovogodišnjeg sokolskog sleta rekordni su i premašuju na daleko sve uspehe dosadašnjih sličnih priredaba, što je ponovno dokaz, da je ideja telesnog uzgoja u čitavom svetu u porastu. Što posebno raduje narode i države koje su učestvovala na ovogodišnjem sokolskom sletu, je činjenica, da su reprezentanti tih naroda i država i na Olimpijadi postigli veoma sjajne rezultate. U velikom takmičenju svih naroda sveta slovenski učesnici su ove godine nadmašili sva očekivanja. Poljak Kusočinski postigao je najviše olimpijske časti u lakoj atletici, koja naime sačinjava glavni program Olimpijade, time što je za pobjedu u trčanju na 10 km dobio zlatnu medalju, i to za pobjedu nad slavim trkačima Finske, Engleske i Amerike. Poljakinja Valasjievčova isto je dobila zlatnu medalju za pobjedu u trčanju na 100 m.

Čehoslovak Douda plasirao se kao prvi Evropejac u bacanju kugle, odmah iza dva Američanina i samo oždale koju je zadobio pri pokušnom bacanju oduzela mu je prvenstvo u ovoj grani. Ali ipak je bila čehoslovačka zastava jedna od prvih evropskih, koje su bile u znak pobjede izvešene u Los Angelesu, jer je bacanje kugle bilo na početku programa takmičenja.

Za Čehoslovačku pak osvojio je zlatnu medalju i jedan drugi atletičar i to teški, Skobla, koji je dizanjem tereta od 380 kg odneo prvenstvo, a za njim se plasirao na drugo mesto u ovoj grani isto Čehoslovak Pšenička, dok je Nemač Strasser bio treći. Neočekivane uspehe postigao je također opet Čehoslovak — trkač Hekš, koji je u jednoj od najtežih disciplina pri silnoj konkurenciji u maratonskom trčanju na 42 km stigao na cilj osmi, dakle plasirao se pred još 20 čuvenih trkača, koji su zastupali 18 nacija. Ovaj uspeh u maratonskom trčanju najbolji je što ga Čehoslovaci dosada mogu beležiti. Srebrnu olimpijsku medalju za pobjedu u grčkogim hrvanju dobio je Čehoslovak Urban, član praške policije, koji je u ovoj disciplini bio drugi, odmah iza svetskog majstora Švedanina Vestergrena.

Ovi uspesi čehoslovačkih i ostalih slovenskih takmičara naišli su u Čehoslovačkoj na živi odjek. Prag velikim interesovanjem prati ceo tok Olimpijade te živo komentira izveštaje novina. Tom zgodom pojavio se uvažavanja vredan predlog, da bi Prag iskoristio svoje jako interesovanje za ideju telesnog uzgoja i pokušao zajedno sa najvećom telesnougovnom manifestacijom, t. j. svesokolskim sletom mase, prikazati svetu i olimpijske igre. Kako se svesokolski sletovi održavaju s intervalom od 4 godina, a Olimpijade u razmaku od 4 godine, onda bi se moglo to učiniti god. 1944. Istina je, da je razdoblje od 12 godina dosta daleko, ali pošto su Olimpijade već par godina unapred određene izvesnim narodima, bez sumnje je umesno, da se već sada stvarno razmišlja o ovom predlogu. Naredna Olimpijada održaće se godine 1936 u Berlinu, a o mestu Olimpijade za 1940 godinu raspravljat će se uskoro, pa je zato potrebno da se za 1944 godinu odluči i prijavi Prag.

čće se uskoro, pa je zato potrebno da se za 1944 godinu odluči i prijavi Prag.

Nema sumnje da bi veza olimpijskih igara sa sveslovenskim sokolskim sletom značila vrhunac svih dosadašnjih manifestacija. Ko je ikada video jedan od svesokolskih sletova, taj nikada neće zaboraviti ogromno sletistič i sjaj boja tisuća vežbača i vežbačica. Ali isto tako pružaju i olimpijske igre, i ako na njima nema velikih kolektivnih nastupa, divan pogled, i u stanju su da pobude interes čitavog sveta.

Spajanje tih dviju priredaba godine 1944 u Pragu bilo bi samo u korist obim faktorima. Ceo svet mogao bi se osvedočiti o lepoti i važnosti sokolske ideje i smerova, koji potetavaju važnost ne pojedinca nego kolektive.

Nema dvojbe, da bi spajanje pomenutih priredaba prouzrokovalo ceo niz tehničkih poteškoća za sve čehoslovačke telesnougovne organizacije, jer je već i ovogodišnji slet, za rešenje raznih tehničkih problema, zahtevao mobilizaciju svih snaga, ali u toku od 12 godina moglo bi se ipak već unapred mnogošta pripremiti, pa bi čehoslovački sportski radnici sigurno vrlo rado preuzeli na sebe ovu zadaću.

Ovaj važni predlog o spajanju svesokolskog sleta s Olimpijadom u Pragu sada je predmet živih debata u čitavoj čehoslovačkoj štampi, i bilo bi na mestu da to i nadalje ostane. Vode čehoslovačkog Sokolstva, među njima i organizatori ovogodišnjeg sleta, već su se simpatično izrazili o ovom predlogu, i ako se isti obistini, mogla bi biti Olimpijada 1944 godine vrhunac svega što je svet dosada vidio u telesnougovnom pogledu. Sada će se u Čehoslovačkoj poraditi da se ovo pitanje realizuje.

50 godišnjica pesnika Al. Gradnika. Među prvake moderne lirike u jugoslovenskoj poeziji svakako možemo da ubrojimo i Alojza Gradnika, rođenog 3. augusta 1882 u Medani u Gorickim Brdima. Kod njega se poznaje jak uticaj velikih slovenačkih pesnika, a i Petrarke i Kardučija. Prvu zbirku svojih pesama »Padajoče zvezde« izdao je tek godine 1916. Izdao je još dve zbirke pesama i to 1922 »Pot bolesti« i 1926 »De profundis«. Pored pesama sadržanih u tim zbirkama, ima ih još mnogo po raznim literarnim revijama. Gradnik je također marljiv prevodilac te je na slovenački prevadao srpsko-hrvatska, ruska, francuska, engleska i italijanska dela. Mnoge njegove pesme imaju jak nacionalan karakter te su veran otsev njegovog nacionalizma.

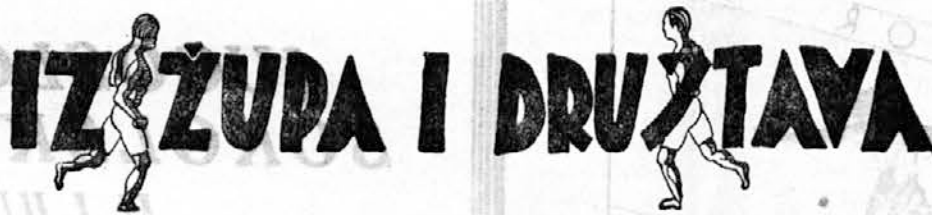
400 godišnjica Husref-begova mešite u Sarajevu. Husref-begova džamija je jedna od najvećih i najlepših džamija u našoj zemlji, a pošto se bliža 400 godišnjica njenog podignuća to se u Sarajevu spremaju velike svečanosti i manifestacije u proslavu ovog jubileja.

Medunarodni studentski kongres u Brnu. Dne 27. jula zasedao je u Brnu medunarodni studentski kongres, kome je i predsednik Masarik uputio pozdravno pismo, u kojem je istakao

važnost inteligencije za narod, koja treba da bude u svojoj struci zbilja potpuna, jer mnogo zla dolazi i od lažnih stručnjaka. Poziva dalje inteligenciju na tesnu saradnju s narodom i raznim zdravim pokretima, ali ujedno poziva i omladinu, da se čuva prejakog radikalizma i fraza. Pismo završava rečima: »Ako već radite u politici onda vodite pametnu i poštnu politiku!«

Načelnik Čikaga brat Čermak u Čehoslovačkoj. Ovih dana boravi u svojoj otadžbini načelnik drugog najvećeg grada Amerike i drugog najvećeg »českog« mesta na svetu br. Čermak, koji je svugde bio srdačno primljen. Svoju posetu otadžbini kao pravi Američanin iskoristio je i za pregovore o učestvovanju Čehoslovačke republike na velikoj svetskoj izložbi, koja će se održati naredne godine u Čikagu.

Film »Nova Italija« zabranjen u Beču. U svrhu propagande fašizma poglavito u inostranstvu izrađen je veliki propagandni film pod naslovom »Nova Italija«, kome je cilj da pokaže, koliko i kako je napredovala Italija pod novim režimom. Pošto je film i suviše tendenciozan te bez ikakve sadržajne vrednosti i jedino vrvi praznim fašističkim paradama i spoljašnjim efektima, to je bečki magistrat zabranio njegovo prikazivanje u Beču, što je dovelo čak i do protesta od strane italijanskog poslanika u Beču Auritija. Bečka levičarska štampa oštro je napala ovaj film kao neukusnu fašističku provokaciju.

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD IV-ČUKARICA

Ovo društvo je u istoriji svoga rada zabeležilo još jedan značajan datum. 7. o. m. ono je na svečan način izvršilo osvećenje kamena temelja svome sokolskom domu.

Svečanost je marljivo pripremana, u koliko je to vreme dopuštalo. Još od ranog jutra, toga dana, sokolsko vežbalište davalo je izraza retke svečanosti. Male i veće zastave lepršale su pod lakim povetarcem. Vreme lepo. Vredne sokolske ruke žurile su da sve bude lepo, da gostima bude prijatnije. Spremalo se u svima pravcima, neumorno.

U 10 časova sve članstvo je u odorama bilo na zbornom mestu pred sadašnjom sokolanom. Tu je formirana povorka, koja je s vojnom muzikom na čelu izašla na vežbalište — mesto osvećenja. Kretanje povorke ulicama, pod zvucima muzike, učinilo je lep utisak na građanstvo.

Na mestu osvećenja stizale su zvaničnice i one su dočekivane sa sokolskom srdačnošću i privodene na svoja mesta. Izvršen je svečani čin osvećenja i sve što je uobičajeno u takvim prilikama. Činodjstvovali su predstavnici crkava: pravoslavne, muslimanske i jevrejske. Saslušani su govori, pa su se zvaničnice posle kratkog zadržavanja udaljile. Time je ova svečanost završena.

Sabirajući utiske s ove svečanosti mora se izraziti mišljenje, da je ona imala velikog moralnog uspeha. U svakom pokretu, u svima radnjama, koje su vršene, posmatrač je video da se sve sprovodi s osećanjem kao da se čini nešto veličanstveno, sveto. Radost se udružila sa strahopoštovanjem.

Toga dana uveče priredben je u restoraciji na »Mihajlovu« kermes s odabranim programom. I on je bio veoma dobro posećen u prkos rđavom vremenu i uspeo je preko svakog očekivanja, kako u moralnom tako i materijalnom pogledu.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO PLAŠKI

† Brat Moje Kosanović.

Težak udar krute sudbine zadese Soko u Plaškom, jer mu u cvatu njegovom otrgne i odnese njegovog vrednog, uvaženog i milog brata, neumornog i predanog radnika brata Moju Kosanovića, koji ispusti svoju plemenitu dušu, svu prožetu iskrenim sokolskim idealima, dne 28. jula o. g.

Br. Moje Kosanović rođen se 5. aprila 1875 godine u selu Kunić, općina Plaški. Osnovnu školu pohađao je u svom rodnom mestu, a nižu gimnaziju na Rijeci. Premda bijaše sin siromašnoga ratara, mučio se svakako samo da svrši škole, jer se osećao sposobnim i pozvanim da prosvetuje svoj narod i da ga diže iz tame i mraka. Preparandiju svrši u Karlovcu, pa bude postavljen za učitelja u Kostajnici. Posle je služio u Marindolu, Starom selu, no želja ga uvek vukla u rodni kraj, dok ga ne premeštise u Kunić, pa posle u Plaški za upravitelja škole, gde je službovao sve do svoje smrti.

Došao je u pitomu plašćansku kotlinu, na svoju rodnu grudu među svoje rođake, prijatelje i znanace da im dade ono što može, da im dade ono što se od njega traži — da ih prosvetuje! I zaista prosvetivao ih je iskreno i rado ne vođen nikad nikakvim drugim motivima, nego ljubavlju prema pozivu i njima; deleći s onim čestitim plašćanskim seljakom radost i žalost, bol i veselje. Prosvetljavanje svoga milog naroda naročito je razgranao u zadnje vreme kao prosvetar Sokolskog društva.

Njegov blagi sokolski pogled se sada zauvek ugasnuo, njegov topli osmejak sledio se na njegovim usnama, njegova ubeđiva reč zamenila je, njegova sokolska krila za uvek se sklopila. Njega nema. On je otišao! Ostavio je puna gnezda Sokolića, željnih njegove duhovne hrane, ostavio poletarce bez njegove direktive, ostavio stare Sokole željne njegove opomene, koja je ulevlala snagu, željne njegovog saveta, koji im je čeličio volju. Ostavio je mnogo nejakih i neukih željnih njegova okrilja. On je umoran krenuo na put večnog počinaka, a njegovi Sokoli se sjatiše i sletiše da ga isprate na daleki put. Dirljiv je bio momenat kad su ga iz njegovog doma iznosila četiri Sokola u nacionalnim nošnjama, a ostali Sokoli odavali mu poslednji pozdrav. Do večitog njegovog boravka nosila su ga četiri Sokola, a pred lešom išle su dve naraštajke u odori noseći venac zahvalnog Sokolskog društva Plaški. Sa svake strane lesa išla je po jedna setra i dva brata Sokola, svi u odorama s crnim florom. Nad njegovom se rakom s njim u ime Sokola oprostiti starosta plašćanskog Sokola brat Dragoljub Vurdelja. Nad grobno slovo brata Vurdelje napravilo je tako bolan utisak, da nije bilo oka koji nije zasuzilo.

Slava našem prvom prosvetaru i miran počinak pepelu njegovom! — Sokolsko društvo Plaški.

Kupujte zastave kod I. Neškudija, Ljubljana

Župa Ljubljana

ZUPNI PROSVETNI TEČAJ

V dneh 25. do 27. t. m. priredi ZPO tridnevni prosvetni tečaj, v katerem bodo predavali poznani sokolski delavci. Vsem edincem so bila razposlana potrebna pojasnila in navodila v okrožnicah ter prijave, zato poziva ZPO tem potom še enkrat vse one edince, ki se še niso prijavile, da to store najkasneje do nedelje 21. t. m., ker mora ZPO pred začetkom tečaja imeti točno evidenco udeležencev in se na kasneje dole prijave ne bo oziral. V nedeljo, dne 28. t. m. pa se bo vršila prosvetna konferenca, ki bo razpravljala o smernicah prosv. dela v bližnji zimski sezoni.

SOKOLSKA ČETA V NOVEM KOTU

Naša četa je imela v mesecu juliju t. l. kar dve prireditvi, namreč: dne 17. iuganka in 24. julija svoj letni nastop. Pri nastopu je sodelovalo v zelo častnem številu br. matično društvo iz Prezida in br. društvo iz Starega trga. Obe prireditvi, posebno pa nastop, sta zelo dobro uspešni tako, da more ista zaznamovati stalne uspehe in evrst napredek, ker je poleg svojega nastopa v tek. letu že trikrat sodelovala pri sosednjih društvih.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO VELALUKA

Dne 7. augusta bila je javna vežba našeg društva, koja se sastojala od posle podnevne vežbe i večernje aka-

demije. Pre same vežbe održao je vrlo lep govor društveni tajnik, neumorni sokolski radnik, brat Petar Žuvela-Slave, istakavši ideologiju Sokolstva i njezinu primenu na naš narod, a specijalno je istakao zasluge Sokolstva u prošlosti, te dužnosti u sadašnjici i budućnosti. Zatim je vrlo lepo govorio o dužnostima Sokola na ovoj izloženoj granici brat Slavko Mrovlje. Nakon toga sledile su vežbe, koje su izvedene tačno i precizno, davajući gledaocima utisak dobro disciplinovanog i tehnički doteranog članstva, koje nije žalilo ni truda ni vremena da bi što bolje i spremnije nastupilo i time dostojno predstavilo društvo, kojemu pripada. Izvedene su praške vežbe, kao i na akademiji razne druge proste ritmičke i simbolične vežbe uz pratnju društvene glazbe.

Ova naša javna vežba uspešna je izvanredno u moralnom i materijalnom pogledu, što se time daje pobude za budući naš rad, kojemu je baš ovde otvoreno veliko polje.

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPE

Sednica izvršnog odbora od 13. jula o. g. stvorila je sledeće važnije zaključke: Imenuje se uprava čete Mirkovci (društva Vinkovci) sa starešinom Gaćešom Savom, prosvetarom Gasparovićem Brankom i načelnikom Aćimovićem Bogdanom na čelu. — Zaključuje se likvidacija čete Ilača. — Za zamenika starešine Sok. društva Knežvo imenuje se brat ing. Filip Tomanović. — Prima se do znanja dopis Okružnog inspektorata u Osijeku, da je banska uprava Savske banovine stavila upravi župe 4 sobe u županijskoj zgradi u kancelarijske svrhe na raspolaganje.

Sednica izvršnog odbora od 20. jula o. g. stvorila je sledeće važnije zaključke: Prima se na znanje da će četa Branjin vrh (društva Beli Manastir) održati svoju glavnu skupštinu 24. jula o. g. — Za tajnika društva Šid imenuje se brat Mišević. — Primaju se do znanja sledeće priredbe okružja, društava i četa: javna vežba čete Veliki Vukovac (20. VII), okružni slet donjomiholjačkog okružja u Belišću (31. VII), javna vežba društva Orašica (14. VIII), okružni slet slatinskog okružja u Podr. Slatini (14. VIII). — Prima se do znanja da su sazvale okružne prosvetne konferencije u Belišće (31. VII) i u Podr. Slatinu (14. VIII). — Prima se na znanje da su sa strane naše župe određeni za osmoednevni lutkarski tečaj u Ljubljani brat Lj. Seterlajn, a za osmoednevni opšti prosvetni tečaj u Novom Sadu braća Ivo Maričić i Branivoj Dimitrijević. — Prima se odobrenjem na znanje da će se 20. 21. i 22. augusta o. g. održati trodnevni prosvetni tečaj za društvene prosvetare. Potreban se kredit za prehranu i nastambu votira. — Odobrava se kooptacija brata Branivoja Dimitrijevića u Prosvetni odbor župe.

Sednica izvršnog odbora od 27. jula o. g. stvorila je sledeće važnije zaključke: Za tajnika društva Donji Miholjac imenuje se brat Nikola Ojđanić a za člana uprave istoga društva brat Adam Plajfer. Za tajnika društva Soppje imenuje se brat Marko Simon. Prima se na znanje izveštaj načelnika župe da su Saveznu prednjačku školu u Mariboru završili: braća E. Franjetić i M. Velenderić odličnim uspehom, brat Slavko Kalman sa vrlo dobrim uspehom, a sestra Sofija Đurić završila je Saveznu prednjačku školu u Ljubljani s odličnim uspehom. Prima se na znanje izveštaj načelnika župe da župski 14 dnevni prednjački tečaj, koji je otpočeo 4. jula o. g. posećuje 41 član. Odobrava se održavanje trodnevnog tečaja za laku atletiku i igre i to 13. 14. i 15. augusta. Odobrava se kooptacija brata Ljubomira Kokića u Prosvetni odbor župe.

Finalne i semifinalne utakmice za prvenstvo župe u odbojci.

Da se olakša finalna utakmica u odbojci (21. VII o. g.) odigraće se semifinalne utakmice između pobednika u okružjima do 16. augusta i to u grupama:

- I okružja: Slav. Brod, Vinkovci, Vukovar u Vinkovcima,
- II okružja: Đakovo, Donji Miholjac, Osijek u Osijeku,
- III okružja: Slav. Požega, Našice, Podr. Slatina u Našicama.

Utakmica za prvenstvo u odbojci Sok. okružja Osijek

odigrala se je u nedelju, 24. VII na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Osijek g. g. Pristupila su samo društva Osijek g. g. i Osijek d. g. Utakmica je završena rezultatom 2:0 u korist društva Osijek donji grad, koje će kao prvak okružja nastupiti u utakmici prvaka okružja Donji Miholjac, Đakovo i Osijek.

Odbojka u okružju Slav. Brod

U nedelju 24 VII odigrane su u Slav. Brodu utakmice za prvenstvo okružja u odbojci. Kao pobednik izašlo je Sokolsko društvo Slav. Brod, na drugom mestu je Sokolsko društvo Sibir, a na trećem Brodski Varoš. Prvak okružja Sokolsko društvo Slav. Brod nastupio je na semifinalnoj utakmici sa prvacima okružja Vinkovci i Vukovar, koja će se odigrati u Vinkovcima.

Odbojka u okružju Podr. Slatina

Okružje Podr. Slatina završilo je već utakmicu za prvenstvo okružja u odbojci. Utakmice su odigrane: 17 jula između Sokolskog društva Sopotje i čete Gornji Miholjac sa rezultatom 2:0 i 24 jula između čete Gornji Miholjac i društva Podr. Slatina sa rezultatom 2:1. Pobednik okružja Sokolsko društvo Podr. Slatina igraće semifinalnu utakmicu u grupi okružja: Podr. Slatina, Našice i Slav. Požega.

Odbojka u okružju Vinkovci

Nekoje jedinice ovoga okružja primile su ovu lepu sokolsku igru velikim oduševljenjem te pokazuju na tom polju lepe rezultate. Dana 17 VII odigrana je utakmica u Otoku između društva Otok i čete Vrbana, koja je završila sa 2:1 u korist Otoka. — Za utakmicu je vladao jak interes i bila je odlično posjećena. Publika je iskazivala svoje naročito zadovoljstvo ovom igrom, koja sadržaje mnogo uzbuđujućih momenata.

S utakmicama u okružju nastavilo se 24 VII i to u Vinkovcima gde se odigrala utakmica za prvenstvo okružja u odbojci.

Župa Sarajevo

RAZVIJANJE ZASTAVE SOKOLSKO ČETE SEMIZOVAC

U nedelju 31 jula izvršeno je svečano razvijanje zastave Sokolske čete Semizovac. Zastavi je kumovao brat Danilo Čorović, trgovac iz Sarajeva. Ovoj svečanosti prisustvovalo je mnoštvo naroda iz Semizovca i svih okolnih sela. Bana Drinske banovine zastupao je poglavar sreza, g. Ružić. Sokolsko društvo Sarajevo poslalo je, uz brojnu posetu svoga članstva i svoju glazbu, a župu je zastupao brat Radmilo Grdić.

Svečanost je počela govorom delegata župe brata Grdića, koji je u svom govoru podvukao značaj širenja Sokolstva u našem selu. Naglašujući nerazrešivu vezu Sokolstva sa jugoslovenskom nacionalnom ideologijom, br. Grdić je, uz burne ovacije, pozdravio prvog Sokola i najvećeg neimara Jugoslovenstva, Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Pošto je glazba otvivala »Na molitvu«, brat D. Čorović je u lepom govoru istakao značaj Sokola na selu, i predao zastavu starešini čete, br. Mićiću. Starešina br. Bajić zahvalio se kumu zastave i potom predao zastavu zastavniku br. Danilu Bijeliću.

Delegat župe br. R. Grdić pozdravio je kuma zastave br. Čorovića, ističući velike zasuge one junačke generacije, sa kojom je brat Čorović pre rata sudelovao, snoseći neustrašivo teške patnje i iskušenja.

Posle ove svečanosti održan je javni čas Sokolske čete Semizovac. Članovi čete su vežbali sletke vežbe sa lepim uspehom. Posle izvršenog programa nastalo je veliko narodno veselje.

JAVNI ČAS SOKOLSKO ČETE HADŽIĆI

U utorak, dne 2 jula na veliki narodni praznik Ilindan, održan je javni čas Sokolske čete Hadžići. Taj dan se u Hadžićima slegla sva sila naroda iz okolnih sela. Starešinstvo čete izvelo je sve pripreme za javni čas; jedino radi radnoga dana, izostao je dolazak glazbe Sokolskog društva iz Sarajeva.

Pre podne je četvoro posetila ekskurziju učitelja iz Sarajeva. Učitelji, učesnici tečaja u kom se naročito pažnja posvetila Sokolstvu, došli su da se na licu mesta upoznaju sa radom u sokolskim četama. U tu svrhu uprava čete je naročito održala sednicu, na kojoj su pojedini funkcioneri čete dali obaveštenja o tom, kako vrše poverenu im dužnost.

Posle podne u 4 sata počeo je javni čas sa pozdravnim govorom delegata župe, župskog prosvetara br. Brkića. Posle toga održao je tajnik čete br. Žerajić vrlo uspešno predavanje o zadacima Sokolstva na selu.

Nakon dve vrlo lepe uspele deklamacije, koje su izveli dva Sokolika, nastupio je naraštaj čete Hadžići sa sletskim vežbama. Osetilo se pomanjkanje glazbe ali su naraštaji ipak odlično vežbali. Posle su nastupili članovi Sokolske čete Raskršće sa sabljama, zatim članice Sokolske čete Ilidža sa vežbama uz pevanje narodnih pesama. Program su završili članovi Sokolske čete Hadžići sa sletskim vežbama. Nastup i vežbanje bilo je snažno, s odličnim stavovima, živim i energičnim pokretima.

Posle časa se razvilo veliko narodno veselje. Starešinstvo čete može da bude zadovoljno svojim radom, samo mu ne bi smela da izostane potrebna potpora nadležnog društva.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO BIOGRAD N./M.

Velebna manifestacija sokolske misli na granici Zadra

U nedelju 7 augusta t. g. priredilo je ovdašnje Sokolsko društvo zajedno s društvima Filipjakov, Pašman i Preko te četama Tkon, Sukošan i Bibinje izlet u mestance Diklo, koje se nalazi tik samoga Zadra. Tačno u 6 sati u jutro krenulo je iz Biograda motornim brodom Sv. Nikola, koji je bio angažiran za izlet. U Biogradu ukrcalo se što pripadnika Sokola što drugih građana oko 200 osoba sa sokolskom glazbom. Motor je ticao mesta Filipjakov, Pašman i Sukošan, gde su Sokoli svagde bili dočekivani od rodoljubivog i oduševljenog naroda, koji je svoje oduševljenje iskazao burnim ovacijama Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. Iz ovih se mesta ukrcalo oko 50 izletnika. Porred Zadra motor je prolazio u udaljenosti od 1 km od zadarske obale.

Tačno u 9½ sati stigao je motor s izletnicima u mesto Diklo, gde je bio Sokolima priredjen veličanstveni doček. Dok su se izletnici iskrcavali iz motora oduševljeni je narod pozdravljao Sokole, klicao Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. Na obali, gde je pristao motor, bio je podignut slavoluk. Tu je dočekala Sokole Sokolska četa Diklo na čelu sa svojim agilnim starešinom te načelnik općine Nin br. Josip Regner. Kad se stišalo klicanje naroda, pozdravio je Sokole lepim patriotskim govorom starešina čete Diklo. Odgovorio mu je u ime Sokolskog društva Biograd, potstarešina društva Milan Kostić; oba govora popraćena su oduševljenim odobravanjem.

Iza toga formirala se povorka na čelu sa glazbom, koja se, obišavši selo, burno pozdravljana, zaustavila na mestu određenom za vežbalište. Tu je pred postrojenim Sokolima i ostalim narodom održao lep govor načelnik općine Nin br. Josip Regner, istakavši, da je prvi temelj Sokolstvu u tim krajevima udaren na području njegove općine. Spomenuo je nadalje, da baš ovih dana protiče 45-godišnjica osnutka prvog Sokolskog društva u Dalmaciji, u Zadru. Po završetku svog govora bio je ovaj stari Soko pozdravljen burnim ovacijama.

Posle toga održane su na vežbalištu kušnje za popodnevni javni nastup, a u 12 sati određen je razlaz i zakazan zbor za 3 sata popodne u svrhu dočeka izletnika iz Preka.

Tačno u 3 sata primicao se Diklo motor iz Preka pun izletnika. Na obali u Diklu dočekao ih je Sokol sa glazbom. Motorom je došlo oko 100 izletnika iz Preka. Formirala se povorka, koja se uputila ravno na vežbalište, gde su odmah započele vežbe.

Na javnoj vežbi nastupilo je Sokolsko društvo Biograd sa veoma biranim programom. Nastupilo je i Sokolsko društvo Preko, koje je izvodilo praške vežbe s biogradskim članstvom. Četa Diklo je također izvela jednu tačku. Vežbe je pratila glazba biogradskog Sokola. Po završetku vežbi, koje su u svemu zadovoljile, u odličnom raspoloženju plesali su se razni narodni plesovi, što je potrajalo do 7 sati na večer, kada se Sokolsko društvo Biograd spremilo na odlazak. Ne može se opisati kakvo je bilo raspoloženje kad su se izletnici iz Biograda ukrcali na motor, burno pozdravljeni od naroda. Tom je prigodom palo nekoliko veoma toplih i patriotskih govora. Motor se otisnuo od obale pozdravljan od naroda, koji je klicao i pozdravljao sve dok se motor nije izgubio sa vida.

Kako je motor stizao opet u mesta Sukošan, Pašman i Filipjakov, svugde su izletnici bili dočekivani burnim klicanjem i pozdravljanjem. U Biograd stigao je u 10 sati na večer, gde je bio također priredjen lep doček.

Ova sokolska manifestacija na granici Zadra od velike je važnosti obzirom na položaj mestanca Dikla, i moralni je uspeh ove manifestacije velik i neočekivan te će ostati u neizbrisivoj uspomeni rodoljubivih, akoprem siromašnih seljaka mesta Dikla. Ovo je prvi korak koji je učinilo Sokolsko društvo Biograd u cilju širenja sokolske i nacionalne misli u ovim pograničnim krajevima, a tako će i nastaviti.

Župa Varaždin

JAVNA VEŽBA U MALOM BUKOVCU

Sokolsko društvo Mali Bukovac održalo je svoju drugu javnu vežbu, na kojoj su nastupila društva Mali Bukovac i Ludbreg te čete Veliki Bukovac i Selnica.

Sokolsko društvo Prelog poslalo je na javnu vežbu svoje delegatice. Nastupilo se je u trinaest vežbovinih tačaka i to: četa Selnica — deca, Mali Bukovac-Ludbreg — članovi praške vežbe, Ludbreg — ženska deca, četa Veliki Bukovac — članovi praške vežbe, Ludbreg — ženski naraštaj, četa Selnica — članovi, Ludbreg — članice, Ludbreg — muški naraštaj, Mali Bukovac — članovi, Mali Bukovac — muški naraštaj, Ludbreg — ženski naraštaj i Ludbreg deo vrste na spravama.

PRVI NASTUP SOKOLSKO ČETE PODRAVSKI SVIBOVEC

Tek nedavno osnovana Sokolska četa Podravski Svibovec održala je 31 jula ov. god. svoju prvu priredbu. Ogroman poset seljaštva iz Svibovca, Petrijanca, Sračinca i Majerja dokazala je, da u narodu postoji za Sokolstvo veliki interes. Članovi čete P. Svibovec (18) nastupili su u praškim prostim vežbama. Naraštaj i deca iste čete izvodila su razne igre, koje su se mnogo svidеле gledaocima. Nastup je završen odbojkom između Sračinca i P. Svibovca. Lep moralan i materijalan uspeh ove priredbe potaći će članstvo čete i na dalnji rad.

Župa Zagreb

IZ ŽUPE

Naša župa sudelovala je na svesokolskom sletu u Pragu sa velikim brojem svojega članstva, u kojem su bile zastupane sve kategorije. Nastupali smo kod svih nastupa našega Saveza, a osim toga bili smo jedina župa koja je na sveopće zadovoljstvo ogromne mase gledalaca nastupila sa svojom posebnom tačkom (zajedničke proste vežbe za članove i članice od br. M. Jankovića). Akademija naše župe u Pragu bila je vrhunac našeg nastupanja u okviru sokolskih svečanosti, te još jedan dokaz da se u našoj župi provodi svestran sokolski rad, koji jedini može da donosi tolike uspehe i zadovoljstvo. Kod reprezentativne akademije našega Saveza dala je naša župa tri najbolje tačke iz svog programa, koje su se prisutnoj publici izvanredno dopale. U radu na tom sletskom programu istaklo se sa svojom požrtvovnošću i marljivošću celokupno članstvo naše župe, a naročito moramo da podvučemo rad Sokolskih društava Zagreb II i Zagreb IV, koji ne samo da su dali gro vežbača, nego i najveći broj tačaka na našoj uspešnoj akademiji kao i na saveznoj u Pragu.

Posle povratka iz Praga počelo se u župi svim silama raditi na pripremanju za natecanje u plivanju, odbojci i u lakoj atletici. Natecanja u plivanju održala su se dne 31 VII o. g. u Karlovcu, na plivaštu K. S. U. u zajednici sa bratskom župom Karlovac. Nastupilo je 47 plivača i plivačica kategorija: članova, članica, naraštaja muškog i ženskog. Natecalo se je u 21 disciplini, sve prema odredbi Saveza. Rezultati su potpuno zadovoljavajući. — Prvenstvo župe u plivanju odnelo je bratsko Sokolsko društvo Zagreb II sa 415 bodova. — Ispiti iz plivanja polagaće se po društvima.

Dne 7 VIII sudelovala je štafeta naše župe u sastavu Tučan-Dremil-Buratović-Martince na proslavi otvorenja letnjeg vežbališta br. Sok. društva Maribor I. Trčala se balkanska štafeta (80×400×200×100), u kojoj su naša braća pobedila u vremenu 3.47.4 i dobili prelaznu statuu »Trkača« za ovu godinu. Dokaz da se naša župa odlikuje i dobrim atletičarima.

Dne 21 VIII održaće se po svim našim okružjima društvena izlučna natecanja u odbojci, a 28 VIII biće isto takovo natecanje za zagrebačko okružje. Tom zgodom priređuju neka okružja svoje javne vežbe, a naročito moramo da istaknemo pakračko okružje, koje u našem kupalištu »Lipiku«, a požrtvovnošću domaćeg društva, priređuje svoj okružni slet uz sudelovanje svih bratskih društava. Bratska društva iz Zagreba spremaju se da u punom broju posete ovu priredbu.

Za ispite za suce u odbojci prijavilo se mnogo braće i sestara, pa se nadamo da će time biti rešeno pitanje sudaca za odbojku u našoj župi. Dne 4 IX održaće se u Zagrebu izlučna natecanja okružja za prvenstvo župe u odbojci. Očekujemo brojno sudelovanje i jaku konkurenciju. Dne 6 IX održaće se u Zagrebu izlučna natecanje u odbojci za župe: Banja Luka, Bjelovar, Karlovac, Split, Šibenik, Sušak, Varaždin i Zagreb za prvenstvo pokrajina. Dve najbolje momčadi svake kategorije boriće se za prvenstvo Saveza, koje će se održavati dne 25 IX u Beogradu i Novom Sadu.

Dne 11 IX održaće se u Sisku, Glini, Novoj Gradiški, Piskarovini i Krapini velike priredbe naših četa pod imenom »Sokolska narodna zborovanja«. Program ovih priredaba sadržavaće: natecanje za prvenstvo okružja i župe u lakoj atletici, igrama, pevanju, muzici, diletantskim predstavama i u recitovanju narodnih ili vlastitih pesama; 2) narodnu povorku; 3) sokolsko zborovanje; 4) javnu vežbu; 5) narodno veselje.

Kod ovih priredaba sudelovaće i naša društva po mogućnosti svi u narodnoj nošnji, tako da će taj dan biti potpuno posvećen našem sokolskom selu. Time hoćemo da dokažemo, da je Sokolstvo u našoj župi u istinu svojina svih delova našeg naroda, a ne samo jedne klase.

Dne 18 IX o. g. vršićemo u Zagrebu drugi deo natecanja za prvenstvo župe, i to u lakoj atletici. Smernice našeg svestranog rada u župi izraziće se na tim natecanjima, jer su naši dobri vežbači na spravama također i odlični atletičari pa očekujemo izvrsne rezultate.

Time se završava naš rad u letu a dolaskom jeseni započinje opet redoviti zimski rad u našim dvoranama. — M. J.

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER
ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)
Lakoatletikal — Odbojkal
Celokupna oprema za sve športove

Iv. Brunčič

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem
cenj. naročnikom. — Delo
solidno! — Cene zmerno!
TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

KLIČEJE
vseh vrst fotografij
ali risbah
izvršuje
najsolidnije
KLIČARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAT

ŠIRITE SOKOLSKU ŠTAMPU:
»SOKOLSKI GLASNIK«, »SOKO«
»SOKOLIĆ« i »NAŠU RADOST«

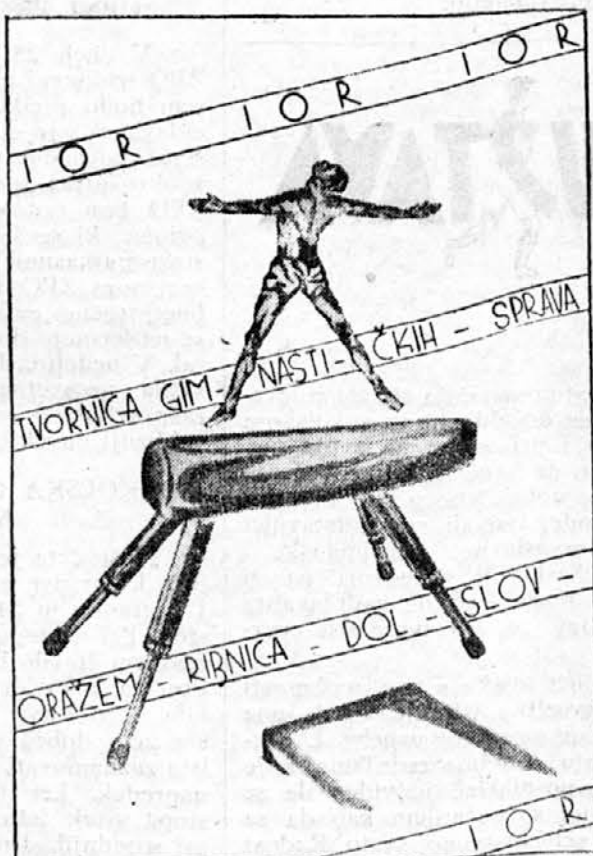
RUDE IN KOVINE

D. D.
LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15

Naslov za brzojavke: Rude
Telefon interurban št. 2827

En gros:

svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico (izdelek Cinkarne, d. d., Celje), barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stara kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst

1 konj za članstvo S 27 Din 2.790—
1 konj za škole S 28 Din 2.490—

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrebštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspacava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora svoju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.331

ZAHTEVAJTE CENIK